

แบบรายงานการตรวจราชการระดับจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ประเด็นที่ ๒ กัญชาทางการแพทย์และสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ

หัวข้อ ๑. กัญชาทางการแพทย์

จังหวัด อ่างทอง เขตสุขภาพที่ ๔ ตรวจราชการรอบที่ ๑ วันที่ ๑๕ - ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

*****

ตัวชี้วัด : ๔๙. ร้อยละของหน่วยบริการสาธารณสุขที่มีการจัดบริการคลินิกกัญชาทางการแพทย์
แบบบูรณาการ

เป้าหมาย : จำนวนหน่วยบริการที่มีการจัดบริการคลินิกกัญชาทางการแพทย์แบบบูรณาการการ
ครอบคลุมโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐

ผลลัพธ์รอบ ๓ เดือน (Small success)

๑). ประชาชนได้รับความรู้เกี่ยวกับกัญชาที่ถูกต้อง

กิจกรรมที่ ๑.๑ : มีการจัดทำคู่มือแนวทางการจัดบริการคลินิกกัญชาทางการแพทย์แบบบูรณา
การ (Guidance/CPG)

๒). บุคลากรผู้คัดกรองและสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้องได้รับการอบรมการจัดบริการคลินิกกัญชาทางการแพทย์
แบบบูรณาการ

กิจกรรมที่ ๒.๑ : บุคลากรผู้คัดกรองและสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้องได้รับการอบรมการจัดบริการคลินิกกัญชา
ทางการแพทย์แบบบูรณาการ ผ่านระบบ E-learning และสอบขอใบ certificate จากกรมการแพทย์ และแพทย์
แผนไทยที่ได้รับใบประกอบวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย ประเภทเวชกรรมไทยหรือ สาขาการแพทย์แผนไทย
ประยุกต์ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการใช้กัญชาทางการแพทย์แผนไทย

สถานการณ์

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอ่างทองมีการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service
Plan) สาขา กัญชาทางการแพทย์ จังหวัดอ่างทอง วันที่ ๒๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ปัจจุบันจังหวัดอ่างทองมีสถาน
บริการสุขภาพที่เปิดให้บริการกัญชาทางการแพทย์ทั้งด้านแผนปัจจุบันและแพทย์แผนไทย (Medical Cannabis
Clinic) โดยได้รับการสนับสนุนสารสกัดจากกัญชาและตำรับยาแผนไทยที่มีกัญชาเป็นปรุงผสมอยู่จากกรมการแพทย์
แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อให้บริการกับผู้ป่วย จำนวน ๑ แห่ง คือ โรงพยาบาลอ่างทอง

โรงพยาบาลอ่างทอง ให้บริการคลินิกกัญชาทางการแพทย์ ตั้งแต่วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ตั้งแต
วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นมา โรงพยาบาลอ่างทอง เพิ่มการให้บริการคลินิกกัญชาเป็นแบบผสมผสาน
ให้บริการ ทุกวันพฤหัสบดี ที่ ๑ และ ๓ ของเดือน (เดือนละ ๒ ครั้ง) เวลา ๑๓.๐๐-๑๖.๓๐ น. ผลิตภัณฑ์กัญชา
ทางการแพทย์ ได้แก่ THC ๑.๗%w/v oil ๕ml และตำรับยาแผนไทยที่มีกัญชาปรุงผสมอยู่ ๒ ตำรับคือ ตำรับ
ยาสุขไสยาสน์ และตำรับยาทำลายพระสุเมรุ

ข้อบ่งใช้ สำหรับ THC :

๑. ผู้ป่วยมะเร็งระยะสุดท้าย และผู้ป่วยที่ได้รับการดูแลแบบประคับประคอง (Palliative care)
โดยผ่านการพิจารณาจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้าน Palliative care

๒. ภาวะปวดประสาท (Neuropathic pain) ที่ต้องการรักษา โดยผ่านการพิจารณาจากแพทย์
ผู้เชี่ยวชาญสาขาอายุรกรรมระบบประสาท

ข้อบ่งใช้ ตำรับยาแผนไทยที่มีกัญชาปรุงผสมอยู่

๑. ตำรับยาคุชไสยาสน์ : ช่วยให้นอนหลับ เจริญอาหาร

๒. ตำรับยาทำลายพระสุเมรุ : แก้กลมจุกเสียด เมื่อยขบตามร่างกาย แก้วปวดกล้ามเนื้อ คลายกล้ามเนื้อที่แข็งเกร็งจากโรคอัมพฤกษ์ อัมพาต

ตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๖๓ สถานการณ์โรคโควิด-๑๙ ในประเทศไทยมีความรุนแรง ทำให้มีมาตรการ Social distancing และ state quarantine ส่งผลให้ มีการปรับการให้บริการผู้รับบริการกัญชาทางการแพทย์ โดยนำโดยการใช้ Telemedicine เข้ามาช่วยในการให้บริการ

ด้านความพร้อมของบุคลากร มีบุคลากรทางการแพทย์ประกอบด้วยแพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกรและแพทย์แผนไทยจังหวัดอ่างทองเข้ารับการอบรมการใช้สารสกัดจากกัญชาทางการแพทย์สำหรับบุคลากรทางการแพทย์ และอบรมหลักสูตรจากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ดังตาราง ที่ ๑

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรการใช้กัญชาและสารสกัดกัญชาในทางการแพทย์จังหวัดอ่างทอง

ที่	หน่วยงาน	แพทย์ (คน)	เภสัชกร (คน)	แพทย์แผนไทย (คน)	รวม ทั้งหมด
๑	โรงพยาบาลอ่างทอง	๒	๔	๓	๙
๒	โรงพยาบาลวิเศษชัยชาญ	๑	๑	๓	๕
๓	โรงพยาบาลสามโก้	-	-	๑	๑
๔	โรงพยาบาลโพธิ์ทอง	๑	๑	๒	๔
๕	โรงพยาบาลไชโย	๑	๑	๒	๔
๖	โรงพยาบาลแสวงหา	๑	๑	-	๒
๗	โรงพยาบาลป่าโมก	-	-	๒	๒
รวมทั้งหมด		๖	๘	๑๓	๒๗

สรุปความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน

โรงพยาบาลอ่างทองเปิดให้บริการคลินิกกัญชาทางการแพทย์ (Medical Cannabis Clinic) เต็มรูปแบบ มีการสั่งใช้/จ่ายกัญชาทางการแพทย์ รวมถึงการติดตามผู้ป่วยด้านประสิทธิภาพและความปลอดภัยหลังจากได้รับกัญชาทางการแพทย์ ให้บริการทุกวันพฤหัสบดี ที่ ๑ และ ๓ ของเดือน (เดือนละ ๒ ครั้ง) เวลา ๑๓.๐๐-๑๖.๓๐ น. ให้บริการให้คำปรึกษาและจ่ายผลิตภัณฑ์กัญชาทางการแพทย์ทั้งแผนปัจจุบันและแผนไทยตามข้อบ่งใช้และตามแนวทางการสั่งใช้กัญชาทางการแพทย์ ผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษานในคลินิกกัญชาทางการแพทย์ทั้งหมด เป็นผู้ป่วยมะเร็งระยะสุดท้าย และผู้ป่วยที่ได้รับการดูแลแบบประคับประคอง (Palliative care) เพื่อลดความไม่สุขสบาย โดยผ่านการพิจารณาจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้าน Palliative care

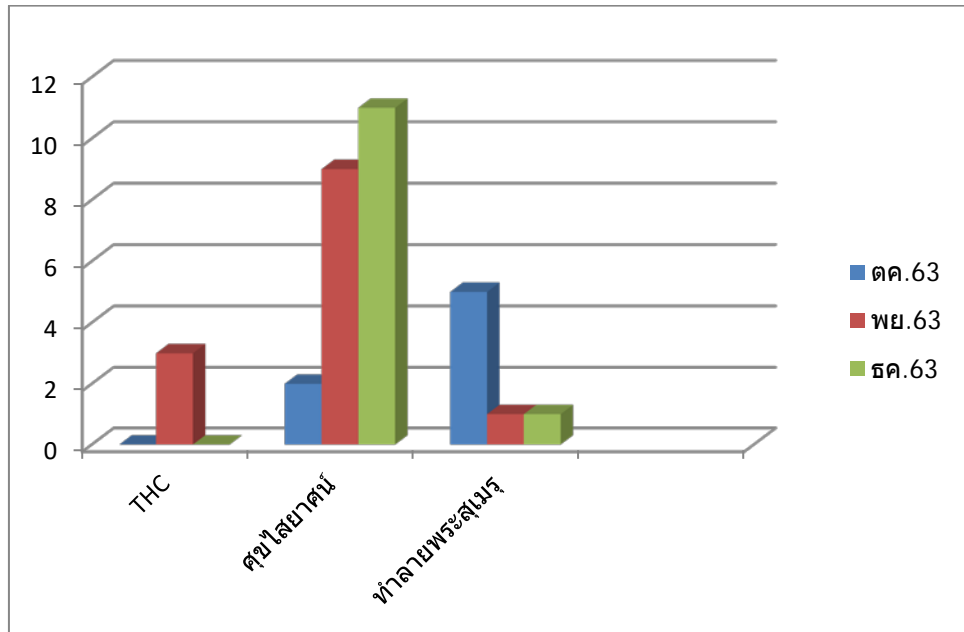
ตารางที่ ๒ แสดงข้อมูลผลการดำเนินงานคลินิกกัญชาทางการแพทย์แบบผสมผสาน รพ.อ่างทอง ในผู้ป่วยได้รับยา THC

ปีงบประมาณ	๒๕๖๔											
	๑			๒			๓			๔		
ไตรมาส	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ธ.ค.
เดือนที่ให้บริการ	๖๓	๖๓	๖๓	๖๔								
จำนวนผู้ป่วยมารับบริการที่คลินิก	๐	๓	๒									
จำนวนผู้ป่วยใช้ THC รายใหม่	๐	๓	๑									
การโทรติดตาม (ครั้ง)	๐	๓	๑									
ผลการรักษาดีขึ้น (ราย)	๐	๒	๑									
ผลการรักษาไม่เปลี่ยนแปลง (ราย)	๐	๐	๐									
เกิด ADR จาก THC	๐	๑	๐									
ใช้ยาผิดวิธี/DRP (ราย)	๐	๐	๐									
ผู้ป่วย palliative เสียชีวิต	๐	๓	๑									
ไม่ได้รับยา	๐	๐	๑									

ตาราง ๒ แสดงข้อมูลผลการดำเนินงานคลินิกกัญชาทางการแพทย์แบบผสมผสาน รพ.อ่างทอง ในผู้ป่วยที่ได้รับตำรับแผนไทยที่มีส่วนผสมกัญชา

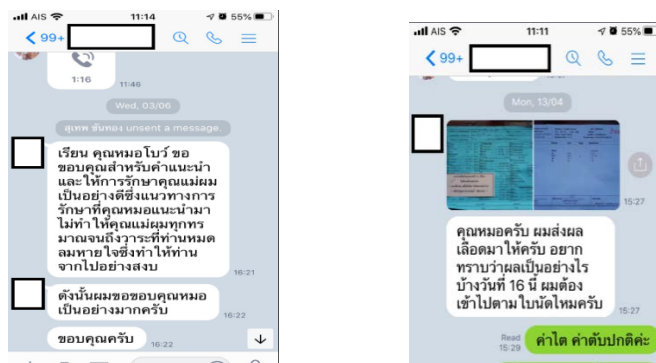
ปีงบประมาณ	๒๕๖๔											
	๑			๒			๓			๔		
ไตรมาส	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ธ.ค.
เดือนที่ให้บริการ	๖๓	๖๓	๖๓	๖๔								
จำนวนผู้ป่วยมารับบริการที่คลินิก	๑๑	๑๐	๑๓									
จำนวนผู้ป่วยใช้ตำรับยาสุขไสยาสน์	๒	๙	๔									
จำนวนผู้ป่วยใช้ตำรับยาทำลายพระสุเมรุ	๕	๑	๐									
ตำรับยาสุขไสยาสน์ แคปซูล	๐	๐	๗									
ตำรับยาทำลายพระสุเมรุแคปซูล	๐	๐	๑									
ผลการรักษาดีขึ้น (ราย)	๗	๑๐	๑๒									
ผลการรักษาไม่เปลี่ยนแปลง (ราย)	๐	๐	๐									
เกิด ADR จาก ตำรับยาสุขไสยาสน์	๐	๐	๐									
เกิด ADR จาก ตำรับยาทำลายพระสุเมรุ	๐	๐	๐									
ไม่ได้รับยา	๔	๐	๑									

สถิติผู้รับบริการ

โรงพยาบาลอ่างทองได้คัดค้นนวัตกรรมที่สามารถเป็นแบบอย่าง คือ

๑. การปรับการให้บริการรักษาทางการแพทย์ในช่วงสถานการณ์ Covid- ๑๙ โดยการใช้ Telemedicine

ภาพ ๑ แสดงการให้คำปรึกษาการให้บริการรักษาทางการแพทย์ผ่าน Telemedicine

๒. ระบบป้องกันการเกิดอันตรกิริยาระหว่างสารสกัด THC กับยาอื่นๆ

- ทำโปสเตอร์ อันตรกิริยาระหว่างสารสกัด THC กับยาอื่นๆ สำหรับใช้ในห้องตรวจคลินิกกัญชาทางการแพทย์และห้องจ่ายยาทุกแห่ง
- Pop up alert message ในโปรแกรมเคียฯ “ผู้ป่วยใช้ THC ระวัง DI” เพื่อใช้เตือนเภสัชกร และบุคลากรทางการแพทย์ กรณีสั่งจ่ายยา และก่อนจ่ายยาให้ผู้ป่วย
- สมุดประจำตัวผู้ป่วยใช้กัญชาทางการแพทย์ เพื่อเป็นการให้ข้อมูลกับผู้ป่วย และพกดติดตัวกรณีไปรับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลอื่น

ภาพ ๒ แสดงปฏิกิริยาอันตรกิริยาระหว่างสารสกัด THC กับยาอื่นๆ

แผนการดำเนินงาน

๑. มีการจัดทำแผนการขับเคลื่อนงานวิจัยทางการแพทย์และการแพทย์แผนไทยในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไผ่จำศีล อยู่ในขั้นตอนร่วมกันตรวจสอบประเมินและพิจารณาเสนอความเห็นการอนุญาตสถานที่ผลิต (ปลูก) گیาของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไผ่จำศีล ดังตาราง

กิจกรรม	รพ.สต.ไผ่จำศีล
๑. MOU ร่วมกันระหว่าง รพ.สต.และวิสาหกิจชุมชน	MOU วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ รพ.สต.ไผ่จำศีล
๒.ได้รับอนุญาตผลิต (ปลูก) และครอบครองจาก ออย.	ดำเนินการส่งเอกสารขออนุญาตฯ เรียบร้อยแล้ว (วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓)
๓.มีโรงเรือนปลูกที่ได้มาตรฐาน	สร้างโรงเรือนเสร็จเรียบร้อยแล้ว
๔.ร่วมออกตรวจประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานของ ออย.	ส่งรูปถ่ายให้ ออย. ตรวจประเมินตามเกณฑ์ ในวันที่ ๑๓ ม.ค. ๖๔ อยู่ระหว่างรอใบอนุญาตจาก ออย.
๕. เปิด	

๒. มีแผนการเปิดคลินิกศึกษาทางการแพทย์แผนไทยในโรงพยาบาลชุมชน จำนวน ๓ แห่ง คือ โรงพยาบาลไชโย โรงพยาบาลวิเศษชัยชาญ และโรงพยาบาลโพธิ์ทอง ดังตาราง

กิจกรรม	รพ.ไชโย	รพ.วิเศษชัยชาญ	รพ.โพธิ์ทอง
๑.แพทย์ เภสัชกรและแพทย์แผนไทย ผ่านการอบรมหลักสูตรการใช้ گیาและสารสกัดจาก گیาทางการแพทย์ฯ	แพทย์ ๑ คน เภสัชกร ๑ คน แพทย์แผนไทย ๒ คน <u>ผ่านการอบรมทั้งหมด</u>	แพทย์ ๑ คน <u>รอใบอนุญาต</u> เภสัชกร ๑ คน แพทย์แผนไทย ๓ คน <u>ผ่านการอบรมทั้งหมด</u>	แพทย์ ๑ คน เภสัชกร ๑ คน แพทย์แผนไทย ๒ คน <u>ผ่านการอบรมทั้งหมด</u>

๒.หน่วยบริการได้รับใบอนุญาตจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ เฉพาะกัญชา	ส่งเอกสาร ขออนุญาตฯ ให้ อย. วันที่ ๗ ต.ค.๖๓	อยู่ระหว่างดำเนินการเตรียมเอกสารขออนุญาต	อยู่ระหว่างดำเนินการเตรียมเอกสารขออนุญาต
๓.เปิดคลินิกกัญชาทางการแพทย์แผนไทยในรพช.	รอเอกสารใบอนุญาตฯ จาก อย.	-	-

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ปัญหา/อุปสรรค/ปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์	ข้อเสนอแนะที่ให้ต่อหน่วยรับตรวจ
๑. การคีย์ข้อมูลเข้าระบบมีหลายโปรแกรม มีความซ้ำซ้อน ไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน	โปรแกรมที่ใช้ ควรเป็นโปรแกรมเดียวกัน รายงานผลครั้งเดียว
๒. การส่งใข้ยาในผู้ป่วยนอนโรงพยาบาล ทำให้คีย์เข้าระบบ C-MOPH ไม่ได้	การส่งใข้ยาในผู้ป่วยนอนโรงพยาบาลควรคีย์เข้าโปรแกรมได้
๓. ผู้ป่วย palliative บางรายไม่สามารถเดินทางมาติดตามผลการใข้ยาที่คลินิกกัญชาทางการแพทย์ได้ด้วยตนเอง	
๔. ผู้ป่วยคาดหวังผลการใ้กัญชาทางการแพทย์ในการรักษา มะเร็งให้หายและมีการสรรหาการใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาอย่างผิดกฎหมาย	ให้ข้อมูลที่ถูกต้องรวมถึงการใช้ social media ระดับประเทศ

ข้อเสนอแนะต่อนโยบาย/ต่อส่วนกลาง/ต่อผู้บริหาร/ต่อระเบียบ กฎหมาย

-ไม่มี-

ผู้รายงาน นางสาวกรรทอง เกตุไพบูลย์
ตำแหน่ง แพทย์แผนไทยปฏิบัติการ
วัน/เดือน/ปี ๑๑ มกราคม ๒๕๖๔
โทร ๐๘๐๘๐๙๒๓๕๗
E-mail: krongtong_fa@hotmail.com